

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาการใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่มีต่อทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมการช่วยเหลือเด็กปฐมวัย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐานของเด็กปฐมวัย ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานดัชนีประสิทธิผล เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ระหว่างก่อนการจัดประสบการณ์และหลังการจัดประสบการณ์ เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ระหว่างก่อนการจัดประสบการณ์และหลังการจัดประสบการณ์ เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ระหว่างก่อนการจัดประสบการณ์และหลังการจัดประสบการณ์ เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน (สูง กลาง และต่ำ) เมื่อได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน แบบประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหา แบบสังเกตพัฒนาการแบบสังเกตพฤติกรรมการช่วยเหลือ แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างคือเด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโงง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 36 คน ดำเนินการวิจัยโดย วัดทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังเรียนหลัง จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีประสิทธิผล

(Effectiveness Index : E.I.) ค่าสถิติทดสอบที (t-test for Dependent Samples)

การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุร่วมทางเดียว (One-way MANCOVA) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมทางเดียว (One-way ANCOVA) ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลการใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่มีต่อทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. คู่มือการจัดประสบการณ์แบบมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐานมีค่าดัชนีประสิทธิผลรวมเท่ากับร้อยละ 73 ด้านทักษะการคิดแก้ปัญหา มีค่าเท่ากับร้อยละ 75 ด้านพัฒนาการ มีค่าเท่ากับร้อยละ 70 และพฤติกรรมการช่วยเหลือ มีค่าเท่ากับร้อยละ 74
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน มีทักษะการคิดแก้ปัญหา หลังได้รับการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน มีพัฒนาการ หลังได้รับการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
4. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน มีพฤติกรรมการช่วยเหลือ หลังได้รับการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
5. เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน เมื่อได้รับการจัดประสบการณ์แบบมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน มีผลต่อทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมการช่วยเหลือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีผลการวิเคราะห์รายด้าน ดังนี้
 - 5.1 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน มีทักษะการคิดแก้ปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คู่ที่ 1 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงมีทักษะการคิดแก้ปัญหาสูงกว่าเด็กปฐมวัย ที่มีความ

ฉลาดทางอารมณ์ต่ำ คู่ที่ 2 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง มีทักษะการคิดแก้ปัญหาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ ส่วนเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูง มีทักษะการคิดแก้ปัญหาไม่แตกต่างกับเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง

5.2 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ที่ต่างกัน มีพัฒนาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คู่ที่ 1 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงมีพัฒนาการสูงกว่าเด็กปฐมวัย ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ คู่ที่ 2 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง ส่วนเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงมีพัฒนาการไม่แตกต่างกับเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง มีพัฒนาการสูงกว่าปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ

5.3 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการช่วยเหลือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คู่ที่ 1 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงมีพฤติกรรมการช่วยเหลือสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง คู่ที่ 2 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงมีพฤติกรรมการช่วยเหลือสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ และคู่ที่ 3 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลางมีพฤติกรรมการช่วยเหลือสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่มีผลต่อทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย มีประเด็นการค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ดังต่อไปนี้

1. คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐานของเด็กปฐมวัย มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

จากผลการวิจัยปรากฏว่า คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของดัชนีประสิทธิผล มีค่าเท่ากับร้อยละ 73 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ทั้งนี้เพราะว่าคู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐานสอดคล้องกับแนวคิดของวราภรณ์ รักษ์วิจัย

(2542, หน้า 159) ที่ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมที่จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้สูงสุดนั้น จะต้องจัดกิจกรรมที่เด็กสนใจ ลงมือค้นคว้ากระทำด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะและสนับสนุนคอยช่วยเหลือในขณะที่เด็กทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย กิจกรรมที่จัดจะต้องสอดคล้องกับพัฒนาการทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และประสบการณ์ตรงจากการได้เล่น ลงมือปฏิบัติจริงและมีการกระทำร่วมกับผู้อื่น โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน โดยลักษณะดังกล่าวเป็นการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ชนิด ที่นิยมนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบัน เพราะเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยสร้างความสามัคคีภายในกลุ่ม โดยสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2553, หน้า 134) ได้ให้ความหมายของแบบร่วมมือไว้ว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และการจัดประสบการณ์ด้วยคู่มือที่ส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหาในเด็กปฐมวัยนั้นสอดคล้องกับวิชเนีย ทศตะ (2547, หน้า 63) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความหมายของการเรียนแบบใช้ปัญหา เป็นวิธีการเรียนวิธีหนึ่งที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ใหม่ และใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่ในการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องพบในการปฏิบัติด้วยตนเอง ในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียน การเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาวิชาได้ตามที่ความต้องการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหา ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีการตัดสินใจที่ดี ตลอดจนสามารถนำไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้และการทำงานเป็นกลุ่ม กิจกรรมที่จัดจะต้องสอดคล้องกับพัฒนาการทุกด้านทำให้เด็กมีคะแนนทดสอบทักษะการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนอยู่ในระดับดีมาก

2. ด้านทักษะการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน

จากผลการวิจัยปรากฏว่า ทักษะการคิดแก้ปัญหาของปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 สอดคล้องกับการส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหา

ของสุคนธ์ สินธพานนท์ และคนอื่น ๆ (2551, หน้า 112-113) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหา สามารถส่งเสริมได้ดังต่อไปนี้ คือ 1) ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานหรือทำกิจกรรมกลุ่มอยู่เสมอการทำงานหรือทำกิจกรรมจะช่วยสร้างประสบการณ์เพิ่มขึ้น และจะมีหนทางในการคิดแก้ปัญหามากขึ้น 2) ฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เมื่อครูได้ให้ความรู้แก่นักเรียนแล้วควรได้ทดลองปฏิบัติจริง หรือถ้าเรื่องนั้นไม่สามารถปฏิบัติได้ก็อาจให้แก้ปัญหาให้การทดสอบความรู้นั้นด้วยการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เป็นการฝึกให้นักเรียนคิดแก้ปัญหา 3) ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีเหตุผล ให้มีความเชื่อมั่น 4) ฝึกให้นักเรียนรู้จักวิจารณ์ ฝึกการคิดแก้ปัญหาด้วยการวิเคราะห์วิจารณ์ปัญหาโดยกำหนดวิธีการวิเคราะห์ วิจารณ์ออกเป็นขั้น ๆ ได้แก่ การกำหนดปัญหา รวบรวมข้อเท็จจริง ตั้งสมมติฐาน ทดสอบสมมติฐาน ประเมินผล 5) ฝึกให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์ - สังเคราะห์ และฝึกให้รู้จักออกความคิดเห็น การฝึกให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอยู่เสมอ จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกความคิดเห็นของตนเองแต่ครูจะต้องช่วยเหลืออยู่เสมอ เพราะนักเรียนอาจแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็ได้ 6) จัดสิ่งเร้าหรือมีการกระตุ้นที่ดีจัดสถานการณ์ใหม่ หรือเสนอปัญหาหรือประเด็นที่ท้าทายน่าสนใจ และมีวิธีการแก้ปัญหาหลายวิธีมาให้ นักเรียนได้ฝึกฝนการแก้ปัญหา และปัญหาที่หยิบยกมาให้ให้นักเรียนฝึกนั้น นักเรียนต้องไม่เคยประสบมาก่อน และอยู่ในวิสัยที่นักเรียนจะสามารถแก้ปัญหาได้ การฝึกนั้นครูควรได้ชี้แนะให้นักเรียนแก้ปัญหาให้แตกก่อนถ้าเป็นปัญหาใหญ่ก็แตกเป็นปัญหาย่อย ๆ แล้วคิดปัญหาย่อยแต่ละปัญหา 7) จัดบรรยากาศการเรียนรู้ หรือจัดสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสภาพภายนอกของนักเรียนเป็นไปในทางเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อให้นักเรียนสามารถคิดค้นเปลี่ยนแปลงอะไรได้บ้าง มีอิสระในการคิด กล้าคิด กล้าแสดงออก การฝึกทักษะการคิดแก้ปัญหา และการจัดกิจกรรมโดยเด็กได้เรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกิจกรรมที่让孩子ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ร่วมกันกำหนดปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และหาวิธีการแก้ปัญหา จากของจริง รูปภาพ นิทาน วีดีโอ วีดีทัศน์ การศึกษานอกห้องเรียน การสนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหานั้น ๆ กับเด็ก โดยสมาชิกของกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การที่เด็กได้แลกเปลี่ยนความคิด ทำให้สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2543) ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกันหากความคิดไม่ตรงกัน และเลือกแนวทางการแก้ปัญหาตามสภาพจริงมากที่สุด ทำให้สามารถหาแนวทางการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า หลังจากได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน เด็กปฐมวัยมีทักษะการคิดแก้ปัญหาหลังได้รับการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิตนา แชมมณี (2545, หน้า 236) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่ให้เด็กไปเผชิญกับสถานการณ์จริง หรือผู้สอนอาจจัดสภาพการณ์ให้เด็กเผชิญปัญหาหรือฝึกกระบวนการคิดการวิเคราะห์ปัญหา และแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน ได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหา รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่รู้ เกิดทักษะ กระบวนการคิดและกระบวนการแก้ปัญหาต่าง ๆ

3. ด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน

จากผลการวิจัยปรากฏว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน มีพัฒนาการ หลังได้รับการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้ เนื่องจาก

การจัดประสบการณ์เป็นไปตามแนวคิดของ Piaget ที่เชื่อว่า คนเราทุกคนตั้งแต่เกิดมามีความพร้อมที่จะปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ต้องการมีการปรับตัวที่สำคัญ คือ การซึมซับหรือดูดซึมประสบการณ์ และการปรับโครงสร้างทางเชาวน์ปัญญา องค์ประกอบที่มีส่วนเสริมสร้างพัฒนาการเชาวน์ปัญญา มี 4 องค์ประกอบ คือ

1. วุฒิภาวะ จะต้องจัดประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับความพร้อมหรือวัยของเด็ก

2. ประสบการณ์ ทุกครั้งที่ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมจะต้องเกิดประสบการณ์แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 ประสบการณ์เนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

2.2 ประสบการณ์การคิดหาเหตุผลและทางคณิตศาสตร์

3. การถ่ายทอดความรู้ทางสังคม หมายถึง การที่พ่อ แม่ ครู และคนที่อยู่รอบตัวเด็กจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็ก

4. กระบวนการพัฒนาสมดุล หรือการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2554, หน้า 48-50) ซึ่งสอดคล้องกับสิริมา ภิญาญอนันทพงษ์ (2553, หน้า 34) ที่ได้กล่าวไว้ว่า พัฒนาการ (Development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลง

ในตัวมนุษย์ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกมีลักษณะที่แน่นอน สภาพแวดล้อมมีผลในการเปลี่ยนแปลงความสามารถ ซึ่งพัฒนาการทุกด้านของมนุษย์ถ้าได้รับการตอบสนองตรงตามความต้องการแล้ว พัฒนาการจะเป็นไปอย่างสมวัย แบ่งพัฒนาการออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง ความสามารถในการทำงานของกล้ามเนื้อใหญ่ที่ใช้ในการเคลื่อนไหว ทรงตัว ยืน วิ่ง รวมทั้งความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและประสาทสัมผัส
2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ หมายถึง ความสามารถในการรู้สึก และแสดงความรู้สึกของเด็ก โดยที่เด็กรู้จักควบคุมการแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัย และสถานการณ์ ตลอดจนการสร้างความรู้สึที่ดีและนับถือตนเอง
3. พัฒนาการด้านสังคม หมายถึง ความสามารถของเด็กในการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ปรับตัวในการเล่นหรืออยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำหน้าที่ตามเวลา มีความรับผิดชอบ รู้จักกาลเทศะ การช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
4. พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ การเข้าใจสิ่งต่าง ๆ การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา ซึ่งแสดงออกโดยการใช้ภาษาในการสื่อความหมายเป็นส่วนใหญ่

สรุปได้ว่า หลังจากได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการหลังได้รับการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, หน้า 6) ได้กล่าวว่า พัฒนาการ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ครูจัดตรงกับระดับพัฒนาการตามวัยของเด็ก และส่งเสริมพัฒนาการเด็กแบบองค์รวม ซึ่งพัฒนาการ เป็นกระบวนการเพิ่มพูนและปรุงแต่งระบบความรู้ ทักษะ นิสัย หรือการแสดงออกต่าง ๆ อันมีผลมาจากสิ่งกระตุ้นโดยผ่านประสบการณ์ การปฏิบัติ หรือการฝึกฝน จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญา ซึ่งสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ มีผลต่อพัฒนาการ การเรียนคือการเปลี่ยนแปลงของบุคคลอันมีผลเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ โดยการเปลี่ยนแปลงนั้น เป็นเหตุทำให้บุคคลเผชิญสถานการณ์เดิมแตกต่างไปจากเดิม ประสบการณ์ที่ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งประสบการณ์ทางตรงและประสบการณ์ทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ด้านพฤติกรรมกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน

จากผลการวิจัยปรากฏว่า พฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ทั้งนี้ เนื่องจากพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย เกิดจากการที่เด็กได้เล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน เด็กจะรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น มีความเข้าใจและเอาใจใส่ในความต้องการของผู้อื่นเพิ่มขึ้นเป็นการแสดงถึงความสามารถในการปรับตัวของเด็ก มีการแบ่งหน้าที่กันทำงานในยังไม่มีอุปกรณ์ในการทำงานจะแบ่งปันกันให้เพื่อนใช้ของภายในกลุ่มครบทุกคน หรือเพื่อนที่ไม่ใช่กลุ่มเดียวกัน เด็ก ๆ ก็ จะแสดงความมีน้ำใจให้เพื่อนยืมของ โดยการใช้อุปกรณ์หรือการสแดงการปลอบใจหรือช่วยเหลือเพื่อนในเรื่องเล็กน้อยกรณีเพื่อนยังไม่มีอุปกรณ์หรือยังไม่ได้ทำกิจกรรมช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนขอร้อง ช่วยเหลือเพื่อนโดยไม่ถูกขอร้อง ในการจัดกิจกรรมเด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง และให้เด็กทำกิจกรรมต่อเนื่องแบบซ้ำ ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านพฤติกรรมการช่วยเหลือ (สุภัค แฝงเพชร, 2551, หน้า 7) และสอดคล้องกับธีราพร กุลนานันท์ (2542, หน้า 107) ได้ให้ความหมาย การช่วยเหลือและการแบ่งปัน หมายถึง การปลุกฝั่งนิสัยทางจริยธรรมต่อผู้อื่น เป็นการพัฒนามนุษย์ให้รู้จักอยู่ร่วมกัน เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ยอมรับกฎระเบียบที่ถูกต้อง อันจะนำไปสู่ความสุขในการอยู่ร่วมกันในอนาคตจะเกิดกับบุคคลในสังคม แก่ตนเองโดยทางอ้อม และยังได้แบ่งลักษณะของการช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นที่สามารถแสดงออกมาหลายทาง คือ 1. ทางกาย เป็นการให้ความช่วยเหลือทางด้านกำลังกาย เท่าที่จะช่วยได้ด้วยความยินดี เต็มใจ แม้งานจะเล็กน้อย 2. ทางวาจา เป็นการช่วยเหลือโดยการให้คำแนะนำ ช่วยเจรจา ช่วยเหลือปลอบใจเมื่อผู้อื่นได้รับความลำบากหรือเดือดร้อน 3. ทางสติปัญญา เป็นการช่วยเหลือในการแสดงความคิดเห็น ช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อน ช่วยหาแนวทางที่ถูก ช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้อื่นตามกำลังและสติปัญญา 4. ทางใจ เป็นการแสดงความคิดเห็นผู้อื่น การให้อภัยความผิดของผู้อื่นเสมอ ไม่คิดร้าย ไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคม การช่วยเหลือเป็นการแสดงออกถึงการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมทางบวก การช่วยเหลือและการแบ่งปัน การปลุกฝั่งนิสัยทางจริยธรรมต่อผู้อื่น เป็นการพัฒนามนุษย์ให้รู้จักอยู่ร่วมกัน เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ยอมรับกฎระเบียบที่ถูกต้อง อันจะนำไปสู่ความสุขในการอยู่ร่วมกันในอนาคตจะเกิดกับบุคคลในสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การเปรียบเทียบทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรม การช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ ปัญหาเป็นฐาน

เด็กปฐมวัยที่มีทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรม การช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย ที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน เมื่อเรียนโดยใช้ คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน มีทักษะการคิด แก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรมช่วยเหลือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ตั้งเอาไว้ แสดงให้เห็นว่า ความฉลาดทาง อารมณ์ของเด็กปฐมวัยนั้นส่งผลต่อทักษะการคิดแก้ปัญหา พัฒนาการ และพฤติกรรม การช่วยเหลือของเด็กปฐมวัยดังจะเห็นได้จากการเปรียบเทียบรายคู่พบว่า

5.1 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ที่ต่างกัน มีทักษะการคิด แก้ปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คู่ที่ 1 เด็กปฐมวัย ที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงมีทักษะการคิดแก้ปัญหาสูงกว่าเด็กปฐมวัย ที่มีความฉลาด ทางอารมณ์ปานกลางและต่ำ คู่ที่ 2 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง มีทักษะการคิดแก้ปัญหาไม่แตกต่างกับเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำซึ่งเป็นไป ตามสมมติฐานและสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐรุณิช สะมะจิตร (2551, หน้า 146-148) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยโดยการ จัด ประสบการณ์ด้วยกระบวนการวิจัย พบว่า ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ด้วยกระบวนการวิจัยแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยกระบวนการวิจัยสูงกว่าก่อน ได้รับการจัดประสบการณ์ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของตนเองที่ เกี่ยวข้องกับผู้อื่น สูงกว่าความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของผู้อื่น ความพึงพอใจของ ผู้เรียนที่มีต่อการจัดประสบการณ์ด้วยกระบวนการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับชอบมาก เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ ดังที่นักวิชาการ นักวิจัยได้เน้นให้เห็นความสำคัญว่า ในการประสบความสำเร็จ เช่น การเรียน การทำงาน เซาว์นปัญญามีส่วนเกี่ยวข้องเพียงร้อยละ 20 เท่านั้น และอีกร้อยละ 80 ปัจจัยด้านอื่น รวมทั้งความฉลาดทางอารมณ์ด้วย (Goleman, 1998 อ้างถึงใน จันทร์จิรา สุวรรณโสภณ,

2545, หน้า 23) โดยทักษะความฉลาดทางสังคมจะช่วยให้ความรู้ทางเชาวน์ปัญญาทำ
หน้าที่ได้ดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์บุญ ไวก่อง (2550, หน้า 45-46) ที่ได้
ศึกษาเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่สอนโดยใช้กิจกรรมเล่นิทาน
ปลายเปิด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า
เด็กปฐมวัยหลังได้รับการสอนโดยกิจกรรมเล่นิทานปลายเปิด มีความสามารถในการ
แก้ปัญหาสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พฤติกรรมการเรียนของ
เด็กปฐมวัย ในด้านการมีส่วนร่วม ความกระตือรือร้นและกล้าแสดงออกอยู่ในระดับดี
มาก ซึ่งเด็กปฐมวัยที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์สูง ปานกลาง ต่ำ ส่งผลทำให้ทักษะ
การคิดแก้ปัญหาแตกต่างกัน

5.2 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ที่ต่างกัน มีพัฒนาการ
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คู่ที่ 1 เด็กปฐมวัยที่มีความ
ฉลาดทางอารมณ์พัฒนาการสูงกว่าเด็กปฐมวัย ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลางและ
ต่ำ คู่ที่ 2 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง มีพัฒนาการไม่แตกต่างกับเด็ก
ปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับวีระวัฒน์ ปันนิตามัย (2542, หน้า
34-37) ได้กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์นั้นถือเป็นการเรียนรู้อารมณ์ความรู้สึกของ
ตนเอง ตลอดจนความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ของตนเอง การมีสัมพันธภาพกับ
ผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา ผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ที่ดีจะเป็นผู้ที่รู้จักใช้ความคิดอ่าน
เกี่ยวกับอารมณ์ของตนเอง และของผู้อื่นให้เกิดประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี
และการประยุกต์ใช้หลักการของความฉลาดทางอารมณ์ในชีวิตประจำวัน งานในหน้าที่ของ
ตนเองและสอดคล้องกับงานวิจัยของสกวรัตน์ เทพรัักษ์ และคนอื่น ๆ (2557, บทคัดย่อ)
การศึกษาปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการส่งเสริม
การเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในเขตสาธารณสุขที่ 4 และ 5 ผลการวิจัย
พบว่า จำนวนเด็กปฐมวัย แรกเกิด - 5 ปี ที่สำรวจทั้งสิ้น จำนวน 1,558 คน เป็นเพศชาย
ร้อยละ 51.8 เพศหญิง ร้อยละ 48.2 ผู้เลี้ยงดูเด็กส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 87.2
โดยเป็นแม่ของเด็ก หรือเป็นยาย เป็นย่าของเด็ก สถานภาพสมรสของผู้เลี้ยงดูส่วนใหญ่อยู่
ด้วยกัน ร้อยละ 80.19 ลักษณะครอบครัวเป็นครอบครัวขยายขนาดใหญ่ มีสมาชิกอยู่
รวมกัน 4-5 คน และ 6-7 คน ร้อยละ 43 ประกอบด้วย พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า
อา อายุของผู้เลี้ยงดู ระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 40.2 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อย
ละ 43.83 ประถมศึกษา ร้อยละ 35.25 การประกอบอาชีพส่วนมากเป็นแม่บ้าน ร้อยละ

35.25 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 22.54 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย ตามดัชนีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ ได้แก่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก และดัชนีน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง ได้แก่ สถานภาพสมรส และลักษณะครอบครัว $P\text{-value} < 0.05$ สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 3-5 ปี ตามดัชนีน้ำหนักตามเกณฑ์อายุและตามดัชนีน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง ได้แก่ คะแนนการมีส่วนร่วมของชุมชน สถานการณ์ด้านการเจริญเติบโต พบว่า เด็กปฐมวัยมีน้ำหนักตามเกณฑ์อายุ ร้อยละ 73.68 น้ำหนักเกินเกณฑ์ ร้อยละ 9.97 มีส่วนสูงตามเกณฑ์ค่อนข้างสูง และสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 90.34 ค่อนข้างเตี้ย และเตี้ย ร้อยละ 9.66 มีรูปร่างสมส่วน ร้อยละ 77.11 เริ่มอ้วน และอ้วน ร้อยละ 8.94 ผอม ร้อยละ 5.4 สถานการณ์ด้านพัฒนาการ พบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยรวม 4 ด้าน ร้อยละ 71.47 พัฒนาการสงสัยล่าช้า ร้อยละ 28.53 พัฒนาการด้านสังคม และการช่วยเหลือตนเองสมวัย ร้อยละ 97.44 พัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสมวัย ร้อยละ 93.59 พัฒนาการด้านภาษาสมวัย ร้อยละ 75.05 พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่สมวัย ร้อยละ 96.17 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพัฒนาการเด็กสมวัยรวม 4 ด้าน ได้แก่ สถานภาพสมรส การศึกษาของผู้เลี้ยงดูเด็ก อายุของผู้เลี้ยงดู และรายได้ของครอบครัว $P\text{-value} < 0.05$ พฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็ก มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการสมวัยรวม 4 ด้าน พัฒนาการด้านภาษา พัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก พัฒนาการด้านสังคม และการช่วยเหลือตนเอง $P\text{-value} < 0.05$ ซึ่งเด็กปฐมวัยที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์สูง ปานกลาง ต่ำ ส่งผลทำให้พัฒนาการแตกต่างกัน

5.3 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการช่วยเหลือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คู่ที่ 1 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงมีพฤติกรรมการช่วยเหลือสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง คู่ที่ 2 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงมีพฤติกรรมการช่วยเหลือสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ และคู่ที่ 3 เด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลางมีพฤติกรรมการช่วยเหลือสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ ซึ่งกรมสุขภาพจิต (2546, หน้า 1) ได้ระบุว่า ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการรู้จักเข้าใจและควบคุมอารมณ์ของตนเองได้สอดคล้องกับวัย มีการประพฤติปฏิบัติตน ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเหมาะสมและมีความสุข ความฉลาดทางอารมณ์เป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ทั้งความคิด

อารมณ์ และพฤติกรรม การพัฒนาฉลาดทางการอารมณ์ ทำได้ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย พ่อแม่ ครูจะต้องร่วมเรียนรู้และฝึกฝน ควรทำการฝึกเป็นรายบุคคล ร่วมกับกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในกลุ่มเล็ก ๆ เริ่มจากการสร้างแรงจูงใจที่ดีชี้ชวนให้ปฏิบัติ การแสดงออก การให้ดูต้นแบบ เปิดโอกาส ให้ฝึกในสถานการณ์ต่างๆ และมีการแจ้งรายงานผล อาจเริ่มจากต้นจากการฝึกมนุษย์สัมพันธ์ขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับจันทรินา ดอกไม้ (2547, หน้า 8) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการช่วยเหลือเป็นการแสดงความปรารถนาดีต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ ตลอดจนการแสดงความมั่นใจช่วยเหลือผู้อื่นโดยผู้อื่นไม่ได้ขอร้อง ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักเสียสละ ทั้งทางกาย สิ่งของ หรือ ความสุขส่วนตัวให้กับผู้อื่น ซึ่งเด็กปฐมวัยที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์สูง ปานกลาง ต่ำ ส่งผลทำให้พฤติกรรมการช่วยเหลือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การใช้คู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นวิธีการจัดกิจกรรมที่ต้องแบ่งกลุ่มตามความสามารถ วางแผนการจัดกิจกรรมโดยเน้นให้เด็กใช้กระบวนการกลุ่มได้คิด การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยให้สอดคล้องกับอายุของเด็ก พัฒนาการ สิ่งที่ได้ศึกษารู้อตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างหลากหลายตามความเหมาะสมกับบริบททางสังคม

1.2 ก่อนการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐานครูต้องศึกษารายละเอียด จัดเตรียมสื่อให้พร้อมก่อนการจัดประสบการณ์ สื่ออุปกรณ์ต้องเพียงพอต่อเด็ก ในระหว่างจัดประสบการณ์ครูควรให้การเสริมแรงทางบวกแก่กลุ่มที่ร่วมมือและช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี

1.3 การจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐานควรให้เด็กได้ทำกิจกรรมให้ครบทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่

1.3.1 ขั้นเตรียม

1.3.2 ขั้นสอน ขั้นทำงานกลุ่ม

1.3.2.1 ขั้นกำหนดปัญหา

1.3.2.2 ชั้นทำความเข้าใจกับปัญหา

1.3.2.3 ชั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1.3.2.4 ชั้นสังเคราะห์ความรู้

1.3.3 ชั้นตรวจสอบผลงาน

1.3.4 ชั้นสรุปและประเมินค่าคำตอบ

1.3.5 ชั้นนำเสนอและประเมินผลงาน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนอกจาก

ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดแก้ปัญหา และพฤติกรรมการช่วยเหลือแล้วยังช่วยส่งเสริมพัฒนา
ในด้านอื่นด้วย เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบ พัฒนาการทางความคิด ภาษา
เป็นต้น

1.4 ความฉลาดทางอารมณ์ มีความสำคัญต่อความก้าวหน้าทางการเรียน
ของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างยิ่ง ครูควรหากิจกรรมหรือวิธีการ ที่เสริมสร้างความฉลาดทาง
อารมณ์ให้สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดกิจกรรม
ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำคู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการโดยใช้ปัญหา
เป็นฐาน เพื่อศึกษาพัฒนาพฤติกรรมกลุ่มลูกพูด กล้าแสดงออก โดยเปรียบเทียบกับการจัด
กิจกรรมในรูปแบบอื่น ๆ สามารถแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งกลุ่มตามความสามารถสำหรับเด็ก
ปฐมวัยแต่ละช่วงอายุ การจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการกลุ่มที่เด็กสามารถทำงานร่วมกันได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรนำคู่มือการจัดประสบการณ์แบบร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหา
เป็นฐาน ไปทดลองใช้ในเนื้อหาอื่น หรือระดับชั้นอื่น

2.4 ควรมีการใช้แนวคิดตามกระบวนการการจัดประสบการณ์แบบ
ร่วมมือร่วมกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน ใช้พัฒนาหรือสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับสื่อการสอนของ
ครูปฐมวัย